

Hjá okkum gongur alt

AT LANDSSTYRIÐ HVILIR Á VEIKUM FÓTUM VIÐ BERT EINARI STEMNU Í MEIRALUTA ER EIN VERUNLEIKI

Men henda eina stemman var tó verunliga tilsteðar aftaná valið. Men er hon har í dag! So nógv er broytt síðan vildi, at alt tíðir uppá at landsstýrið ikki hevur meiralutan av fólkinum aftanfyrir seg longur. Val hevur verið til Havnar býráð, har tveir gamlir býráðslimir vóru uppstillaðir. Hesir vóru Kjartan Mohr og Hanus við Hogadalsá, men báðir blivu vrakaðir av fólkinum. Tað er tí væl hugsandi at sama hevið verið um hesir høvdu stilla seg upp til løgtingsval.

Taka vit nú samgonguflokkarnar allar, so er stóðan henda: Teir eru í lotuni 15 mans meðan mótmelis-flokkarnir telja 14. Men av hesum 15 eru 4 dumpukandidatar: Niels Winther Poulsen hevur verið uppstillaður til løgtingið í ein mansaldur, men er ongantíð vorðin valdur. Karsten Høydal hevur boðið seg fram bæði til fólking og løgting, men ongantíð valdur. Og

nú Kjartan Mohr og Hanus við Hogadalsá sum vórðu vrakaðir. Taka vit nú mannagongdina í øðrum londum so vildi sitandi landsstýrið fyrri langt síðani havi lagt frá sær. Í Onglandi var val til parlamentið, har uttanríkisráðharrin Gordon Walker varð uppstillaður, men varð ikki valdur. Stjórnin tók beinanvegin fylgirnir av hesum og setti nýggj an mann í starvið.

Men hvat hendir her hjá okkum! Fýra av 15, sum stýðja sitandi landsstýri ella sita í sjálvum landsstýrinum, eru dumpikandidatar. Tað er tí heilt skeiðt at tosa um demokrati og fólkastýri her hjá okkum, tí ongur av teim vanligu reglum, sum galdur fyrri sætt fólka-stýri verða fylgdar av teimum, sum í lotuni stýra og ráða her á landi.

Men her tykist skomm ikki at rína á og øll kensla at verða kastað yvir bord.

Lesarabrøv

BROV

Sum kunnugt tillat Javnaðarflokkurin sær undan síðsta løgtingsvali at senda øllum teimum, sum hava livað á skuggasíðuni eina skriftliga heilsu, og tað kundi Javnaðarflokkurin gott gera við góðari samvitsku og uttan at sláa eyguni niður og verða reiður.

Sosiallógirnar hava verið ein hjartasøk hjá javnaðarflokknum. Í 1928 var fyrsti færd teir komu inn á ting og javnaðarflokkurin legði fyrri við teimum sosialu lógum, í fyrstu setu, men tær sosialu lógirnar fingur harða móttöðu á tingi, og hesar heilsur til tey, sum hava livað á skuggasíðuni líkaði okkara móttöðuflokkum illa og royndu teir at gera til nakað ringt og skýrdu tað himmaðbrøv, og so segdu teir, at deyð fingur brøv, men tað er einki undarligt í tí, at deyð fingur brøv, tí deyðin ger sína skyldu, tað ið tíðin er komin.

Verri haldi eg tað vera, at blað skrivur at menn eru deyðir sum liva. Til dømis kann man lesa í Dagblaðið 17. september 1935: «BURTURGINN:

Ein heimasandsmaður Sofus Poulsen, ættaður úr Skúvoy er næstseinstasta leygardag burturgingin. Hann var í Lopra eftir hvalavotstí, var inni á Tvøroyri og Stóru Dimun og er ikki sæddur síðani.

Nú eru meira enn 30 ár síðani Dagblaðið skrivaði hetta, síðst ið eg visti livur Sofus Poulsen gott.

Ja, tær sosialu lógirnar hava havi sterka móttöðu á tingi, men so ótrúliga tað ljóðar, so er tað tann reini sannleiki, at tá ið javnaðarflokkurin hevur fingið síni uppskot fram á tingi, tá hevur Sambandsflokkurin altíð togt ella toga ella toga seg longri enn sjálfstýrisflokkarnir. Og tá ið javnaðarflokkurin sambandsflokkurin og gl. sjálfstýrisflokkurin dannaðu landsstýrið frá 1959 til 1963 tá gjøgnumfórdu teir tær sosialu lógirnar so gott sum út í æsir og bygdu landið upp á øllum okjum. Fjallahol frá Hvalba til

Tvøroyri, havnir, vegir, skúlar og so tann stórri fiskiflotin av nýggjum skipum streymaði inn til landið. Ja, tað komu so nógv nýggj fiskiflöt, at afturhaldsmenninir ót-adjust við, og róptu at tað komu ónóg skip. Landsstýrið frá 1959 —1963, tað kemur at standa sum ein minnisvarði í søguni, og tá ið hetta landsstýrið, sum nú situr, varð sett, tá kom E. Patursson fram í útvarpið og segði Føroya fólk frá einum samgonguskriði, sum landsstýrið varð komið ásamt um at gjøgnumføra.

Nógvir sum lurtaðu eftir E. P. hugsaðu sum so, at tá ið landsstýrissetanin varð komin at enda mundu Føroyar fara at vera leysar frá Danmark. Men so hevur ikki verið, tí síðani hetta landsstýrið kom til hava teir bara viðtikið sambandsfíggarlógir. Og tá ið tann síðsta fíggarlógin varð viðtikin skrivaði 14'indi, við stør-um stavum, at fíggarlógin varð viðtikin av øllum flokkum og monnum á tingi. Hetta er ein álitisvátan til núsitandi landsstýri.

Eg haldi, at henda álitisvátan er ein góð vátan um at allir sjálfstýrisflokkarnir eru góðir Sambandsmenn, tí allar hesar fíggarlógir eru sambandsfíggarlógir, men hesar fíggarlógir hjá hesum stýrinum eru bara so nógv feitari og í góðum holdum.

Og so skrivur 14'indi við stør-ari yvirskrift um inntøkvøkstur fólksins undir sjálfstýrislandsstýrinum. Ja, tað hava teir flestu verið klárir yvir, at tá ið allar tann nýggi fiskiflotin og ell tann útbýggingin, sum stavar frá tí fráfarna landsstýrinum fór fram, so kom inntøkvøksturinn av sær sjálv um.

Men fiskimenninir hava ovlitlan inntøkvøkstur í forhold til onnur lond, sum fiskimenn okkara flyta til. Men tað er kanska tann hungurskontrakti frá 1953 sum virkar enn.

Nei, tann størsti inntøkvøkstururin er hjá landsstýrinum sjálvum. Tað fyrsta teir gjørdur at hækka sínar egnu lönir munandi.

Nýggjarsaftan var lögmaður Hákon Djurhuus í útvarpinum og

tosaði, sum síður er og segði lögmaður okkum frá einum sjálfstýrisneyðareggi, sum teir ætlaðu at klekja í summar, og um hetta er eitt litið neyðaregg, so gevur tað eitt sindur av pæleggi til arbeiðarar og fiskimenn.

S. P. J.

TELEFONSKILID

Eg havi siglt í útlandinum ein part av sjömanstíð míni. Sum rimiligt er lá mær á hjarta at tala heim. Men tað var ómøguligt hjá mær uttan so, at eg kundi koma á gistingarhús við matsölu og wc, tí tað tók vanligu mesta partin av einum degi at koma í samband við míni á Selatrað. Og tað er ikki frægari heima við at fáa samband við telefonlimir uttanbiggja.

Hetta er eitt so ringt skil, at eg sum borgari má mótmæla, og eg mótmæli serliga sum sela træsmaður, maður frá litlari bygd.

Hava vit úti á smábýgdnum ikki livsrætt sum á stør-plássinum? Ella eru stør-plássini fyrri sama óskilinum eisini?

Teir siga, at viðurskiftini hjá okkum skulu verða betri. Og tað sær út sum menn onkuntíð hava havt í hyggju at gera nakað. Vit hava soleiðis haft høvi at vera vitni til, at telefonsteyrar hava verið keyptir og færdir til plássidi. Men tað er ikki vorðið meiri burtur úr enn at hesir steyrar hava fingið loyvi at leggja og sløðast, summir í rennum eini tvey trý ár. Mær kunnugt er tað ikki smá-peningur ið her er talan um, sum er lagdur at rotta burtur ella fara fyrri skjeytið á annan hátt.

Vit á smábýgdnum spyrja: Nær koma vit við?

Ella er ætlanin at vit skulu rekast av plássinum eftirlatandi okkum tóm hús og kaldar steinar, sum tikið verður til.

Á Selatrað.

Cecil Weihe.

Skipafлотin minkar

FISKISKIPAFLOTI LANDSINS ER AFTUR Í STÓRARA MINKING. STØÐGUR ER KOMIN Í ENDURNÝGGJANINA. SAM-

STUNDIS SUM GOMUL SKIP FARA BURTUR AV, OG ONNUR VERÐA SELD AV LANDINUM. — SNARVOKSTURIN, SUM KOM Í UND-IR SEINASTA LANDSSTYRINUM, ER VORÐ-

IN TIL SNARA AFTURGONGD UNDIR «SJÁLVSSTYRISLANDS-STYRINUM».

EITT NÝTT SKIP Í 1965

Tiðarskeiðið 1951—1958, tá fólkaflotturin var mannsterkur í landsstýrinum, minkaði fiskiskipaflottin við umleið 7000 tons. Nú sami flottur situr við landsstýrisleiðsluni, er sama skilið. Skip verða seld av landinum eins og tá. Bara í fjór hendi:

AT 15 FISKISKIP FÓRU BURTUR AV

AT 1 NÝTT FISKISKIP KOM AFTRAT

AT TONSATALIÐ MINKAÐI 3.016 TONS

Hetta eru rættliga álvarsom töl — tol, ið tala og gera framtíðina sera dökka.

Og hvat gera teir, ið ráða fyrri borgum?

Tað tykist logi; men veruliga gav lögmaður onga sannlýsing av viðurskiftinum; tí hann nevndi ikki tol, ið lýstu stöðuna til fulnar

- * Hin mikli snarvøksturinn undir seinasta landsstýri helt fram
- * eitt sindur inn í landsstýris-skeiðið hjá hesum stýrinum, tí
- * tá tað landsstýrið legði frá
- * sær vóru 20 skip í gerð ella í umbúnað; men nú er so endurnýggjan av skipaflotanum
- * so gott sum heilt stöðgað.

So er eisini vert at minnst til, at teir, sum í dag sita við stýrinum stöðugt deildu inn á seinasta landsstýri, tí tað gekk alt ov seint við endurnýggjan skipaflotans. Stýrið mátti frá, og teir koma til,

tí hesum seinfori vildi Føroya fólk ikki finna seg í.

3 ár eftir landsstýrisskiftið er stöðan so tann, at samstundis sum fiskiskipaflottin eftir bara einum árið er minkaður við 15 skipum er bara 1 — EITT — nýtt skip komið aftrat. (+ 1 24 tonsa bát).

Afturgongdin er frá 191 skipum niður í 177 skip — tonsatalið frá 36.636 niður í 33.620, t.v.s. ein samlað afturgongd uppá 3.016 tons.

Hetta er so stöðan, aftan á at teir sokallaðu «sjálfstýrisflokkarnir» hava rátt fyrri borgum í 3 ár. Verri kann hon ikki hugsast!

Áður høvdu fólk betri tíð enn nú, hóast tey nú hava betri tíð enn áður.

TELEFONOKURIN

LANDSSTYRIÐ HEVUR NÚ Á ØÐRUM SINNI LAGT FRAM

UPPSKOT UM OKURSPRÍSIR

BÆÐI FYRI VANLIGAR SAMTALUR OG NÝ-JINN LEGGINGAR AV TELEFONUM. HESIN NATÚRLIGI HENTLEIKIN, IÐ SJÁLVANDI SKULDI VERIÐ HVÓN MANS OGN OG GÓÐI FYRIMUNUR Í DAGLIGA YRKINUM OG DAGLIGA LIVINUM ANNARS, VERÐUR EITT ALSAMT VER-RI OG VERRI HÚSKORS

Hví hesar okursprísir?

Í dag tala menn um yvirtøku av postverkkinum, barnaskúlanum, læraraskúlanum og øðrum; men heldur landsstýrið vit hava ráð til tess um sama mundið, sum teir áleggja slík telefongjöld, at fólk ikki hava ráð at hava telefon — og hon er tá føroysk út í æsir?

Í dag skuldi tað verið eins líka-til at havt eina telefon í húsinum og ein vatnkran í køkinum.

Hetta krevar tíðin — hetta er ein sjálfvígja, nú vit skriva 1966. Men hetta man hitt sokallaða

«sjálfstýrislandsstýrið» ikki halda; tað roynir miðvist at gera tað torforari og ólagaligari hjá fólki at fáa sær henda henta ognarlut, sum sjálvandi skuldi verið so óðýrur, at hann á ongan hátt nervaði hús-

arhaldskostnaðin hjá tí einstaka húskinum.

- * Tað tykist lógin mannagongd
- * at tala um ovurðýrar yvirtøk-
- * ur og samstundis áseta so høv
- * gjöld á henteikar, ið vit hava
- * frammanundan, at fólk ikki
- * hava ráð at brúka teir og tí-
- * ansheldur at ognar sær teir.

Tað var hentari at brúkt yvirtøkupeningin til samfelagsgagnlig uppbyggingarmál — at gjørt dagligu tilveruna betri og lagaligari og bót um livilíkindi fólksins.

